

Samband náttúru, guðs og manns

Rósa Sigrún Jónsdóttir myndlistarkona hefur sett upp listaverkið „Túnin heima“ við Þorgrímskirkju í Þingeyjarsveit, en það byggir á vangaveltum um samband guðs, manns og náttúru.

„Ég er ættuð af þessum slóðum og tengist því mjög allri umgjörð listaverksins. Ég kom á mölina til að nema við Listaháskólann í Reykjavík en mér finnst að listafólk ætti að leita fanga víðar en einungis í listagalleríum borgarinnar. Færa ætti listina meira út til fólksins og reyna að finna áhugaverða fleti á samskiptum manns og náttúru,“ segir Rósa.

Verk Rósu er sett upp í samvinnu við sóknarnefnd Ljósavatnssóknar og Þingeyskan sagnagarð sem er nýstofnað félag um menningar- og sagnaarf sveitarinnar. „Hugmynd mín að verkinu kviknaði þegar ég sá Þorgeirskirkju sem er tiltölulega nýreist, en hún er tileinkuð Þorgeiri Ljósvetningagoða. Kirkjan er sérstök fyrir þær sakir að hún hefur yfir sér heiðin blæ en enga altaristöflu er að finna í henni. Þess í stað blasir við risastór gluggi sem þekur allan endavegginn á kirkjunni þannig að fegurð og víðátta náttúrunnar á staðnum umvefur mann á augabragði og skilur eftir sig sterka tilfinningu,“ segir Rósa hrærð. „Náttúran er rosalega nærri manni þarna og fyrir mér rennur allt saman í eitt á svona stað, maðurinn, náttúran og guð.“

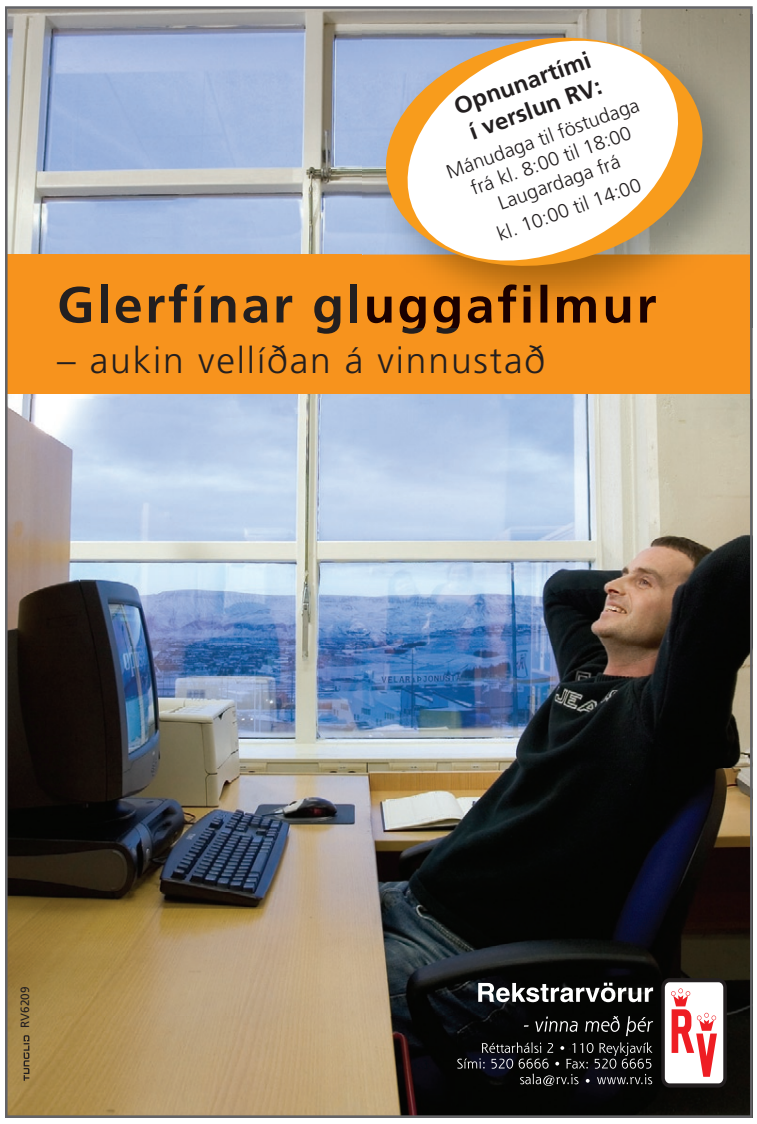
Rósa segir verkið sitt ekki vera skúlptúr heldur lýsir hún því sem aðstæðubundnu listaverki. „Verkið mitt er hugsað fyrir ákveðnar aðstæður á þessum ákveðna stað. Ég vinn með örnefni sóknarinnar eða 30 nærliggjandi bæja, en sóknin er í raun umfjöllunarefni verksins. Þessi örnefni úr landi hverrar jarðar fékk ég í sérlegri skrá hjá Örnefnastofnun og kom bókinni fyrir á predikunarstól og útsýnispalli sem ég útbjó með skírskotun í kirkjuna í huga.“ Rósa segist hafa endurraðað örnefnunum eftir stafrófsröð en ekki eftir jörðum en við það hafi komið í ljós sérstakt mynstur. „Það heitir bara það að menn eru ekkert sérstaklega frumlegir þegar kemur að örnafnagerð. Til að mynda heita kannski 15 staðir Grásteinn,“ segir Rósa hlæjandi. Hún segir hugmyndina vera þá að gestir sýningarinnar standi í predikunarstólnum, með örnefnabókina sér til halds og traust og horfi svo yfir sóknina. „Öll þessi örnefni geyma samband okkar við landið og það er þetta samband manns og náttúru sem ég er að leggja áherslu á.“

RÓSA SIGRÚN JÓNSDÓTTIR MYNDLISTARKONA SÝNIR Í ÞINGEYJARSVEIT Vinnur aðstæðubundið listaverk í samhengi við örnefni sveitarinnar.

Hægt verður að skoða verk Rósu frá 15. ágúst næstkomandi.

- brb

Skemmtilegur sagnaþulur

LEIKLIST

LANDNÁMSSETUR ÍSLANDS, BORGARNESI

Mr. Skallagrímsson - Egilssaga á 120 mínútum

Höf: Benedikt Erlingsson í samvinnu við Snorra Sturluson/Leikmynd: Ragnar Kjartansson/Lýsing: Lárus Björnsson/ Leikstjóri: Peter Engkvist. **Leikari:** Benedikt Erlingsson

Fátt er skemmtilegra en að láta segja sér góða sögu. Enn skemmtilegra þegar sagnamaðurinn leikur atburðarás sögunnar og persónur. Upp úr slíkri skemmtan er ekki hægt að vaxa.

Í Landnámssetri Íslands í Borgarnesi hefur Benedikt Erlingsson valið sér baðstofuloft til að segja söguna af Agli Skallagrímssyni - enda þar staddur á slóðum Egils. Margir minnast þess vafalaust að um árið sýndi Benedikt ákaflega skemmtilega útgáfu af Ormstungu, ásamt Halldóru Geirharðsdóttur, í Skemmtihúsinu við Laufásveg í Reykjavík - og í samvinnu við Peter Engkvist; sýningu sem kitlaði hláturtaugarnar svo um munaði.

Nú vinna þeir Benedikt og Peter aftur saman - en í þetta sinn er Benedikt einn á sviðinu. En hvernig er hægt að segja sögu Egils Skallagrímssonar á tveimur tímum?

Benedikt hefur valið þá leið að segja söguna eins og við segjum sögur, nema með leikrænum tilþrifum. Hann stiklar á helstu viðburðum í ævi Egils sem gegndi auðvitað nokkuð öðrum siðareglum en við gerum í dag en horfir á Egil með augum nútímamannsins og útkoman er drepfyndin. Sagnamaðurinn í sýningunni er einstaklega næmur á hið skoplega í fari Egils og hans samtíma, sem og hið skoplega í efiðleikum okkar að skilja sögu hans.

Handritið er skemmtilega unnið. Benedikt hefur valið þá aðferð að flytja sýninguna eins og hún verði til á staðnum en handrit hafi hvorki verið skrifað né æft. Til að undirstrika þessa aðferð spjallar hann við áhorfendur, gerir þá hluta af sýningunni. Þar af leiðir að engar tvær sýningar eru eins. Hver og ein þeirra er einstök uppákoma. Benedikt er einstaklega næmur á það hvernig hann nýtir aldur og þjóðerni áhorfenda - sem og fylgihluti sem þeir kunna að hafa í fórum sínum. Það er þó af og frá að hann geri lítið úr þeim.

Í sýningunni um Egil fær áhorfandinn smjörþefinn af því lífi sem lifað var á baðstofuloftum á Íslandi þar til fyrir ekki svo löngu síðan. Við sjáum og skiljum hvað það hefur verið gaman þegar sagnaþulir, sem þvældust um landið til að segja sögur, hafa mætt á svæðið - og hvers vegna þeir voru í hávegum hafðir.

Umbúnaður sýningarinnar er mjög einfaldur og leikmunir ekki til staðar. Slíkt gerir kröfu til þess að leikarinn sé mjög fljótur að hugsa og átta sig á því hvað hann getur nýtt frá áhorfendum. Mr. Skallagrímsson er ákaflega vel unnin og nýstárleg sýning. Það eru ár og dagar síðan ég hef hlegið eins mikið og skemmt mér eins vel í leikhúsi... Gerðist líklega síðast þegar ég sá Ormstungu. Það er alveg víst að ég á eftir að fara aftur á Mr. Skallagrímsson - svona til að athuga hvað gerist á þeirri sýningu og til að hlæja meira.

-Súsanna Svavarsdóttir

Persónuleg yfirlýsing

GUÐJÓN BJARNASON MYNDLISTARMAÐUR Sýnir sprengiverk í New York

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Sýning á sprengiverkum myndlistarmannsins og arkitektsins Guðjóns Bjarnasonar verður opnuð í Snug Harbor Cultural Center í New York um helgina. Sýningin „AFsprengi HUgsunar“ var nýlega upp í Hafnarhúsi, Listasafni Reykjavíkur.

Í tengslum við sýningarnar kemur út ríkulega myndskreytt bók um listamanninn þar sem aðalgreinin er rituð af Richard Vine, ritstjóra tímaritsins Art in America en tuttugu og fimm aðrir höfundar, þar á meðal sagnfræðingar, listamenn, arkitektar og ljóðskál leggja til efni í bókina. Haft er eftir Guðjóni að verk hans á sýningunni séu persónuleg yfirlýsing hans um tilgang og þýðingu listarinnar í nýtímanum.

Sýningin í New York verður opin til septemberloka.

-khh